

FELHÍVÁS

A Tiszántúli Református Egyházkerület Közgyűjteményei,
a Debreceni Református Kollégium Múzeuma és
az MTA DTB Művészettörténeti Munkabizottsága

2022. október 24-én és 25-én

(hétfőn és kedden) rendezi meg a

Református egyházi reprezentáció a 17. században – különös tekintettel a debreceni oszlopos úrvacsorai kannákra című konferenciát.

A tudományos tanácskozás az oszlopdíszes kannákból rendezett kiállítás kísérőrendezvénye. Jóllehet a híres klenódiumegyüttes kilenc kannája közül nyolc megalkotása óta Debrecenben van, a teljes sorozat most látható először együtt. A debreceni ötvöscéh 1631 és 1765 között készített edényei művelődéstörténetünk egyedülálló sorozatát alkotják, és bizonyítják, hogy a református egyházművészet a magyar iparművészet történetének javához tartozik.

A konferencia középpontjában a szóban forgó klenódiumok alkotás- és használatátörténete, illetve tágabb értelemben a 17. századi református egyházi reprezentáció áll. A kutatás által eddig feltárt adatok rendszerezésén és gyarapításán felül célunk az úrvacsorai edények jelentőségének körvonalazása is, amire csak a kontextus ismeretében vállalkozhatunk. Éppen ezért várjuk előadóként a liturgiatudománnyal és a bibliai templomleírásokkal foglalkozó teológusokat, valamint azokat az egyház- és kultúrtörténészeket, akik a 17. századi Magyar Királyság, Erdély és Debrecen ismerői. Reméljük, hogy a titokzatos klenódiumok megismerésének lehetősége, illetve a kontextualizálási törekvés széles körben kelt érdeklődést, és rendezvényünk a kora újkori protestáns művelődéstörténet kutatóinak találkozájaként is szolgálhat.

Előadásjavaslatokat elsősorban a következő témakörökben várunk:

- Az első oszlopdíszes kannák története – különös tekintettel az adományozó, Zólyomi Dávid és a korabeli debreceni püspök, Keresszegi Hermann István szerepére.
- Az adományozók, illetve a Nagy- és a Kistemplom mint adományozási helyek.
- Az úrvacsorai kannák helye a mindenkor liturgiában.
- A 17. századi református egyházművészet.
- Reprezentációs törekvések a korabeli református könyves kultúrában.
- Az erdélyi fejedelmek, mindenekelőtt Bethlen Gábor és I. Rákóczi György mecénatúrája.
- Az oszlopos díszítés jelentése és lehetséges előképei.
- A jeruzsálemi templom(ok) ábrázolásai és a zsidó–magyar-sorspárhuzam toposzai.
- Oszlop-metaforák: Sámson fegyvere, Jézus megostorozásának helye, Fortitudo allegóriája, a közösségek „oszlop-emberekként” számon tartott kiváló, állhatatos tagjai.

Az előadások tartama 20 perc. Kérjük az érdeklődőket, hogy tervezett felszólalásuk rövid összefoglalóját **szeptember 18-ig (vasárnap)** küldjék el a veress.daniel@silver.drk.hu címmel! A beérkezett előadásötleteket a Tiszántúli Református Egyházkerület Közgyűjteményei által felkért szakértők bírálják el; a konferencia programját szeptember végén hirdetjük ki.